

УПРАВЛЕНИЕ № 131/27.02.2015г.

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Диана Димитрова, доктор
катедра „Спортна медицина“
Национална спортна академия „В. Левски“

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“
в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт,
професионално направление 7.4. Обществено здраве,
специалност „Спортна медицина“,
обявен в ДВ. брой 92 от 07.11.2014 г.

За участие в конкурса се явява единствен кандидат гл.ас. д-р Богдана Любомирова Илинова от катедра „Спортна медицина“ на Национална спортна академия „В. Левски“. От предоставените ми материали се вижда, че процедурата и представените документи са съобразени с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и с изискванията на Правилника за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности в НСА „В. Левски“.

I. Професионално развитие

Богдана Илинова е родена в гр. София. Завършва медицина във Висшия медицински институт в г. София през 1982 г. След завършването работи като ординатор в Окръжна терапевтична болница, гр. Пазарджик. От 1986 г. е преподавател в катедра „Спортна медицина“ на НСА „В. Левски“. Последователно е повишаване в длъжностите асистент, старши и главен асистент, като длъжността „главен асистент“ заема от 1995 г.

През 2013 г. успешно защитава дисертационен труд на тема: „Физическо развитие и физически работен капацитет на състезателки, практикуващи традиционно мъжки спортове“ и придобива научната степен „доктор“.

II. Обща характеристика на представените от кандидата научни трудове

Във връзка с конкурса кандидатката е представила на хартиен носител 26 научни труда, които включват 1 монография и 25 научни статии, които не са рецензирани във връзка с придобиване на научната степен „доктор“. От тях 17 са публикувани в рецензирани списания, 3 - в сборници от международни конференции и 5 – в сборници от национални конференции.

Според авторското участие в 11 от публикациите д-р Богдана Илинова е първи автор, като в 7 от тях тя е и единствен автор; в 8 е втори автор, а в останалите 10 е трети или последващ автор. Три от публикациите са на английски език, а останалите – 24 – на български език.

В допълнение на това са представени 11 сертификата от участие в научни форуми, без да има приложен списък за изнесените доклади на тях.

Приложена е и отделна справка с 21 забелязани цитирания на научните трудове.

Към материалите, представени за участие в конкурса, са приложени и 3 удостоверения за участие в научно-изследователски проекти – 1 от тях е конкурсен проект с финансиране от НСА „В. Левски“ на тема: „Разработване на методики, специфични критерии и тестове за функционални изследвания в ледените спортове“ и 2 са от Сдружение спортен клуб „Актив-спорт“ към Българската федерация по аеробика, с теми: „Спорт за децата в свободното време“ и „Да подкрепим София с

активно участие в спортни дейности и пълноценно осмисляне на свободното време".

Според приложените доказателствени материали се вижда, че са спазени изискванията на НСА „В. Левски“ за наукометричните показатели за заемане на академичната длъжност „доцент“, като за някои от тях, като брой на статии и цитирания, те ги надвишават.

III. Учебно-педагогическа дейност на кандидата

Д-р Богдана Илинова има дългогодишна преподавателска дейност в катедра „Спортна медицина“ на НСА „В. Левски“, където води упражнения по спортна медицина и хигиена на студенти от ОКС Бакалавър“ на трите факултета с пълна аудиторна и извънаудиторна учебна заетост.

От 2008 г. досега води упражнения по спортна медицина на английски език на студенти по програма Еразмус.

Кандидатката е била научен ръководител на дипломните работи на 2 студенти от ОКС „Бакалавър“ и 3 – от ОКС „Магистър“, които са защитили успешно.

IV. Научни и приложни приноси в трудовете на кандидата

В тематично отношение научните трудове на кандидата гл. ас. д-р Богдана Илинова могат да се разгледат в следните направления:

1. Спортно-медицински проблеми при спортуващи жени;
2. Изследвания върху телесната структура, състав, соматотип и функционална асиметрия при спортисти от различни дисциплини;
3. Травматични увреждания в спорта;
4. Изследване на физическия работен капацитет в спорта

Поради разнородната тематика на трудовете, която е отражение на интердисциплинарния характер на спортната медицина като научна специалност, основните научни и приложни приноси в трудовете на д-р Богдана Илинова могат да се резюмират по направления така:

1. Направление: „Спортно-медицински проблеми при спортуващи жени“ (статии с №№ 1, 11, 20, 21, 23, 26 от списъка на научните трудове)

Монографията „Жената и спорта“ е теоретичен труд с обем 141 страници, който третира редица медицински проблеми, свързани с участието в спортна дейност на жени, от гледна точка на особеностите на женския организъм и неговата детеродна функция. Разгледани са въпроси, свързани с половия диморфизъм, влиянието на менструалния цикъл и бременността върху спортната работоспособност, както и отражението на спортната дейност върху женското здраве във възрастов аспект, което пред вид на все по-масовото участие на жени в спорта представлява теоретичен и научно-приложен принос. Текстът е съобразен със спецификата на изискванията за научно изследване, информацията се позовава на изчерпателна библиографска справка и актуални данни, които са поднесени разбираемо.

В няколко други обзорни статии специфичните спортно-медицински проблеми на женския спорт са разгледани самостоятелно, като по този начин те се доразвиват и конкретизират, което дава възможност широк поглед върху проблемите.

2. Направление: „Изследвания върху телесната структура, състав, соматотип и функционална асиметрия при спортисти от различни дисциплини“ (статии с №№ 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 15, 22, 24, 25 от списъка с научните трудове)

- Изяснени са някои специфични особености в телесната структура и соматотипа на жени, практикуващи спортове, които се определят като „мъжки“, което дава информация за адаптивните промени, настъпващи в телосложението им в резултат на многогодишни тренировъчните натоварвания, които са предпоставка за висока спортна работоспособност. Получените данни имат теоретичен принос.

- Проведени са редица изследвания върху соматичното развитие, състава на телесната маса и функционалната асиметрия при спортисти от различни спортни дисциплини и с различен спортен стаж. Получените резултати допринасят за изясняването на редица въпроси, свързани с влиянието на физическите натоварвания върху телесния състав и структура, значението на морфологичните промени за спортната работоспособност, и др. Тези данни от една страна внасят теоретичен принос към научната литература, а от друга – могат да се използват за целенасочен спортен подбор, както и за контрол и управление на тренировъчния процес.

3. Направление: „Травматични увреждания в спорта“ (статии с №№ 9 и 16 от списъка с научните трудове)

В две от статиите се разглеждат въпросите на травматизма в два спорта, които по традиция се приемат за високо травматични – колоездене и фехтовка. Докато в статията за травматизма при колоездачи се изхожда от действително голямата му честота в този спорт и се очертават основните вътрешни и външни рискови фактори, то при изследването, проведено при фехтовачи се установява, че в действителност травмите са със сравнително ниска честота и неголяма тежест. Научно-приложният принос на тези разработки се състои в изясняването на факторите, които имат значение за възникването на спортни травми, което е важно условие за тяхната превенция.

4. Направление: „Изследване на физическия работен капацитет в спорта“ (статии с №№ 17 и 18 от списъка с научните трудове)

Извършени са изследвания на физическия работен капацитет при спортисти, включващи директно определяне на различни негови параметри - максимална кислородна консумация и максимална ергометрична работоспособност при състезателки по вдигане на тежести, определяне на анаеробната работоспособност на елитни

български волейболисти. Получените резултати са с научно-приложна стойност, тъй като позволяват да бъдат оценени различни аспекти от функционалните възможности на спортистите, което има важно значение за тяхната подготовка.

Нямам съмнения в това, че научните трудове на д-р Богдана Илинова са нейно лично дело. В тях кандидатката е демонстрирала умения и възможности да прави самостоятелни проучвания в области, които са в обхвата на проблематиката на обявения конкурс. Представените публикации са актуални и доказват научната зрялост на автора.

VII. Заключение

Постигнатите от гл. ас д-р Богдана Илинова резултати в учебната и научно-изследователската дейност съответстват на специфичните изисквания на Национална спортна академия „В. Левски“, приети във връзка със ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да направи предложение до Академичния съвет на НСА „В. Левски“ за избор на гл. ас. д-р Богдана Любомирова Илинова, доктор на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, специалност „Спортна медицина“.

18.02.2015 г.

Рецензент:

/доц. д-р Диана Димитрова, доктор/